

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра глобальної економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Економічний факультет

«18» червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІКОЮ
МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ»**

Галузь знань	<u>С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»</u>
Спеціальність	<u>С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» С1.01 Економіка</u>
Освітньо-професійна програма	<u>«Міжнародна економіка»</u>
Факультет	<u>економічний</u>
Розробники:	<u>завідувач кафедри, д.е.н., професор Наталія ВДОВЕНКО, асистент кафедри глобальної економіки, доктор філософії (PhD) Марина ПАВЛЕНКО</u> (посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Штучний інтелект в управлінні економікою міжнародного бізнесу» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань щодо сучасних технологій штучного інтелекту, особливостей їх застосування в управлінні міжнародним бізнесом та прийнятті управлінських рішень. У процесі вивчення дисципліни розглядаються можливості використання інструментів штучного інтелекту для аналізу даних, прогнозування економічних процесів, автоматизації бізнес-процесів, підтримки міжнародної економічної діяльності та цифрової трансформації підприємств. Особлива увага приділяється міжнародному досвіду впровадження технологій штучного інтелекту, етичним аспектам їх використання та перспективам розвитку цифрової економіки.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	<i>СІ «Економіка та міжнародні економічні відносини» СІ.01 «Економіка»</i>	
Освітньо-професійна програма	<i>«Міжнародна економіка»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	+	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	<i>30 год.</i>	
Практичні, семінарські заняття	<i>30 год.</i>	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	<i>120 год.</i>	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	<i>4 год.</i>	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань і практичних навичок щодо використання технологій штучного інтелекту для аналізу економічних процесів, підтримки управлінських рішень, автоматизації бізнес-процесів та підвищення ефективності діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу в умовах цифрової трансформації світової економіки. Навчальні дисципліни, які передують вивченню навчальної дисципліни «Циркулярна економіка та ризики глобальної нестабільності»: ОК 8 «Цифрові комунікації в дослідженнях магістрів».

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у сфері міжнародних економічних відносин, аграрної політики та міжнародного співробітництва, що передбачає проведення досліджень, здійснення інновацій та прийняття управлінських рішень в умовах невизначеності та глобальних викликів.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2. Здатність застосовувати сучасні інформаційні та цифрові технології у

професійній діяльності.

ЗК10. Здатність використовувати технології штучного інтелекту та цифрові інструменти відповідально, з дотриманням етичних принципів, вимог академічної доброчесності та інформаційної безпеки.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1. Здатність застосовувати сучасний науковий, аналітичний та цифровий інструментарій для використання технологій штучного інтелекту в управлінні економікою міжнародного бізнесу.

СК3. Здатність аналізувати міжнародні економічні процеси, оцінювати ефективність використання технологій штучного інтелекту та їх вплив на конкурентоспроможність суб'єктів міжнародного бізнесу.

СК5. Здатність розробляти управлінські рішення із застосуванням технологій штучного інтелекту для автоматизації бізнес-процесів, прогнозування економічних показників та підтримки міжнародної економічної діяльності.

СК7. Здатність оцінювати міжнародний досвід використання штучного інтелекту, адаптувати сучасні цифрові технології та інноваційні рішення до умов функціонування підприємств України.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН01. Аналізувати сучасні тенденції розвитку штучного інтелекту та оцінювати їх вплив на міжнародний бізнес, світову економіку та цифрову трансформацію підприємств.

ПРН02. Розробляти й обґрунтовувати управлінські рішення із застосуванням технологій штучного інтелекту для підвищення ефективності міжнародної економічної діяльності.

ПРН06. Використовувати технології штучного інтелекту для аналізу економічних даних, прогнозування розвитку міжнародних ринків, оцінювання ризиків та підтримки стратегічного управління.

ПРН10. Застосовувати сучасні цифрові інструменти, інформаційні технології та сервіси штучного інтелекту для аналізу міжнародних економічних процесів, підготовки аналітичних матеріалів і прийняття управлінських рішень.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Модуль 1. Теоретичні основи штучного інтелекту та цифрової трансформації міжнародного бізнесу														
Тема 1. Основи штучного інтелекту та сучасні тенденції його розвитку	1	14	2	2										
Тема 2. Штучний інтелект у міжнародному бізнесі та глобальній економіці	2	14	2	2				50	2	2				86
Тема 3. Етика, безпека та правове регулювання	3	26	3	3					4	2	2			

використання штучного інтелекту														
Разом за змістовим модулем 1	70	10	10			50	6	4	2				86	
Модуль 2. Практичне застосування штучного інтелекту в управлінні економікою міжнародного бізнесу														
Тема 4. Інтелектуальна підтримка управлінських рішень у міжнародному бізнесі	5	26	3	3		60	4	2	2				50	
Тема 5. Використання генеративного штучного інтелекту в економічній діяльності	6	26	3	3										
Тема 6. Перспективи розвитку штучного інтелекту в міжнародній економіці	7	14	2	2			4	2	2					
Разом за змістовим модулем 2	80	10	10			60	22	8	6				50	
Усього годин	150	20	20			110	150	8	6				136	

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи штучного інтелекту та сучасні тенденції його розвитку	2
2	Штучний інтелект у міжнародному бізнесі та глобальній економіці	2
3	Етика, безпека та правове регулювання використання штучного інтелекту	3
4	Інтелектуальна підтримка управлінських рішень у міжнародному бізнесі	3
5	Використання генеративного штучного інтелекту в економічній діяльності	3
6	Перспективи розвитку штучного інтелекту в міжнародній економіці	3

4. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи штучного інтелекту та сучасні тенденції його розвитку	2
2	Штучний інтелект у міжнародному бізнесі та глобальній економіці	2

3	Етика, безпека та правове регулювання використання штучного інтелекту	3
4	Інтелектуальна підтримка управлінських рішень у міжнародному бізнесі	3
5	Використання генеративного штучного інтелекту в економічній діяльності	3
6	Перспективи розвитку штучного інтелекту в міжнародній економіці	3

5. Темы самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Використання генеративного штучного інтелекту в міжнародному бізнесі. Проаналізувати можливості застосування сучасних інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Gemini, Microsoft Copilot, Claude тощо) у міжнародному маркетингу, аналітиці, бізнес-комунікаціях та прийнятті управлінських рішень. Підготувати аналітичний огляд переваг, ризиків і перспектив їх використання.	15
2	Світовий досвід впровадження штучного інтелекту в економіку міжнародного бізнесу. Дослідити практику використання технологій штучного інтелекту провідними міжнародними компаніями та транснаціональними корпораціями. Оцінити вплив цифрової трансформації на конкурентоспроможність бізнесу, ефективність управління та розвиток міжнародної економічної діяльності.	15

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- тестування;
- реферати;
- захист практичних робіт;
- заповнення робочого зошиту.

7. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- оцінювання поточних результатів самостійної роботи студентів щодо освоєння програмного матеріалу дисципліни;
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Теоретичні основи штучного інтелекту та цифрової трансформації міжнародного бізнесу		
Практична робота 1. Основи штучного інтелекту та сучасні тенденції його розвитку	Знати теоретичні засади аграрної дипломатії та міжнародного аграрного представництва, особливості їх функціонування в системі міжнародних економічних відносин та глобального управління продовольством. Вміти аналізувати сучасні виклики продовольчій безпеці, оцінювати роль аграрної дипломатії у забезпеченні національних економічних інтересів держави та розвитку міжнародного співробітництва в аграрній сфері.	12
Практична робота 2. Штучний інтелект у міжнародному бізнесі та глобальній економіці		15
Практична робота 3. Етика, безпека та правове регулювання використання штучного інтелекту		15
Самостійна робота 1.		15
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Практичне застосування штучного інтелекту в управлінні економікою міжнародного бізнесу		
Практична робота 4. Інтелектуальна підтримка управлінських рішень у міжнародному бізнесі	Знати особливості функціонування інституту аграрних аташе, механізми міжнародного аграрного представництва та сучасні інструменти просування національних аграрних інтересів на світових ринках в умовах геоекономічних викликів. Вміти аналізувати вплив глобальних економічних, політичних та безпекових трансформацій на розвиток міжнародної торгівлі агропродовольчою продукцією, оцінювати ефективність діяльності аграрних аташе та міжнародних представництв у різних країнах світу.	15
Практична робота 5. Використання генеративного штучного інтелекту в економічній діяльності		15
Практична робота 6. Перспективи розвитку штучного інтелекту в міжнародній економіці		13
Самостійна робота 2.		15
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$(M1 + M2)/2 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен/залік	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання екзаменів
	90-100
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=429>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- відеоматеріали;
- Вдовенко Н. М., Усенко І. О. Методичні рекомендації. Застосування технологій штучного інтелекту та систем електронного моніторингу в управлінні рибальством та аквакультурою в умовах глобальних економічних викликів. Київ, 2026. 41 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. European Commission. European approach to artificial intelligence. URL: <https://surl.li/jjstmj>
2. EU rules on general-purpose AI models start to apply, bringing more transparency, safety and accountability. URL: <https://surl.li/uebwoa>
3. Guidelines for providers of general-purpose AI models. URL: <https://surl.li/oiasak>
4. Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act) and amending certain Union legislative acts. Official Journal of the European Union. 2024. L 1689. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>
5. Bradley D., Merrifield M., Miller K. M., Lomonico S., Wilson J. R., Gleason M. Opportunities to improve fisheries management through innovative technology and advanced data systems. Fish. 2019;20:564–583. DOI: <https://doi.org/10.1111/faf.12361>
6. Kühn B., Cayetano A., Fincham J. I., Moustahfid H., Sokolova M., Trifonova N., Watson J. T., Fernandes-Salvador J. A., Uusitalo L. Machine Learning Applications for Fisheries – At Scales from Genomics to Ecosystems, Reviews in Fisheries Science & Aquaculture. 2025. 33. P. 334–357. DOI: 10.1080/23308249.2024.2423189
7. Honarmand Ebrahimi, S., Ossewaarde, M., & Need, A. Smart fishery: A systematic review and research agenda for sustainable fisheries in the age of AI. Sustainability. 2021. 13 (11), Article 6037. <https://doi.org/10.3390/su13116037>
8. Izah S. C., Ogwu M. C., Iyiola A. O. (Eds.). Artificial Intelligence in Fisheries: Transformative Potentials and Challenges (1st ed.). CRC Press. 2025. DOI: <https://doi.org/10.1201/9781003506287>
9. Electronic Monitoring. URL: <https://surl.li/izokap>
10. NOAA Center for Artificial Intelligence. URL: <https://www.noaa.gov/ai>
11. Khokher M. R., Little L. R., Tuck G. N., Smith D. V., Qiao M., Devine C., O'Neill H., Pogonoski J. J., Arangio R., Wang D. (2022). Early lessons in deploying cameras and artificial intelligence technology for fisheries catch monitoring: where machine learning meets commercial fishing. Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences, 79 (8), 1412–1429.
12. Essen E., Turenhout M., van Helmond A.T.M., Bruijnzeel L.W., Batsleer J. Automated discard monitoring in the demersal fisheries using computer vision. Wageningen Marine Research Report. 2021. 54 p. URL: <https://library.wur.nl/WebQuery/wurpubs/fulltext/548956>

13. Sokolova M., Cordova M., Nap H., van Helmond A., Mans M., Vroegop A., Mencarelli A., Kootstra G. An integrated end-to-end deep neural network for automated detection of discarded fish species and their weight estimation. *ICES Journal of Marine Science*. 2023. Vol. 80(7). P. 1911–1922. DOI: <https://doi.org/10.1093/icesjms/fsad118>
14. French G., Fisher M., Mackiewicz M., Needle C. Convolutional Neural Networks for Counting Fish in Fisheries Surveillance Video. In: *Proceedings of the British Machine Vision Conference Workshops*. 2015. P. 1–12. URL: <https://www.bmva-archive.org.uk/bmvc/2015/mvab/papers/paper007/paper007.pdf>
15. Qiao M., Wang D., Tuck G.N., Little L.R., Smith D.V., O'Neill H., Fuller M. Automated catch event detection for longline fishing using electronic monitoring data. *ICES Journal of Marine Science*. 2021. Vol. 78 (1). P. 25–38. DOI: <https://doi.org/10.1093/icesjms/fsaa180>
16. Проект використовує камери на базі ШІ для покращення відстеження росту риб та стратегій годування. URL: <https://surl.li/itmhi>
17. Рішення на основі даних для сталої аквакультури. URL: <https://surl.li/uwprzn>
18. Haque S. A., Al Jufaili S. M. Applications of Artificial Intelligence in Fisheries: From Data to Decisions. *Big Data and Cognitive Computing*. 2026. Vol. 10(1). Article 19. DOI: 10.3390/bdcc10010019.
19. Wing K., Woodward B., Advancing artificial intelligence in fisheries requires novel collaborations. *ICES Journal of Marine Science*. 2024. Vol. 81. Issue 10. P. 1912–1921. DOI: 10.1093/icesjms/fsae126. URL: <https://doi.org/10.1093/icesjms/fsae126>